

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

Deutsch für Anfänger

**Хмельницький
2020**

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова

Німецька для початківців

Для студентів, що вивчають німецьку мову
як другу іноземну

Хмельницький
2020 рік

Петренко М.О. Німецька для початківців: навч. посіб. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. 79 с.

Рецензенти: **Царик О.М.**, професор кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Тернопільського національного економічного університету, доктор педагогічних наук, професор

Нагорна О.О., завідувач кафедри мовознавства Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, кандидат філологічних наук, доцент

Навчальний посібник «Німецька для початківців» обговорено на засіданні кафедри мовознавства. Протокол №9 від 2 квітня 2020 р.

Затверджено методичною радою Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. Протокол №7 від 25 травня 2020 р.

У навчальному посібнику містяться правила вимови німецьких звуків, правила читання німецьких букв та буквосполучень, а також надаються завдання для успішного володіння технікою читання і розширення словникового запасу.

Розрахований на студентів, що вивчають німецьку мову як другу іноземну

© Петренко М.О., 2020 рік

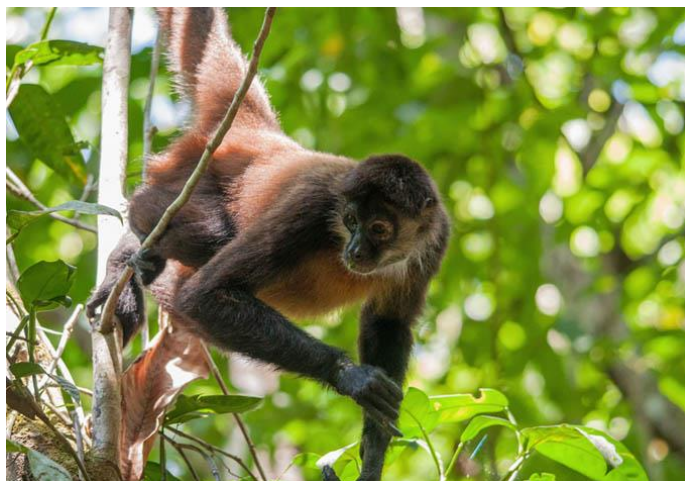
© Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020 р.

А а [a:]

! Голосні [a:] та [a]

Німецькі звуки – довгий голосний [a:] та короткий [a] майже не відрізняються один від одного ступенем закритості чи відкритості. Обидва звуки вимовляються з відносно широко відкритим ротом. Язик лежить плоско, кінчик його впирається у нижні зуби. Задня спинка язика трохи піднесена до м'якого піднебіння.

При постановці звуків слід стежити за тим, щоб кінчик язика не відривався від нижніх зубів, а корпус язика не відходив глибоко назад.

М м [ɛm]

! Німецький носовий приголосний [m] збігається за артикуляцією з українським [м], але він більш напружений у кінці слів.

Мата - мама

am – в, на, за, коло

I i [i:]

! Голосні [i:] та [ɪ]

При артикуляції німецьких голосних [i:] та [ɪ] активною є передня спинка язика. При довгому [i:] вона максимально піднесена до твердого піднебіння, отже, звук дуже закритий. Куточки губ розведені, але так, що губи не облягають щільно зубів. Кінчик язика впирається у нижні зуби.

При вимові короткого відкритого [ɪ] губи напружені, але розведені менше, ніж при , язик не так високо піднесений до твердого піднебіння, трохи відсунутий назад, хоч і кінчик його торкається нижніх зубів.

При постановці звуків слід вимовляти обидва звуки напружено, і не пом'якшувати попередній приголосний.

Мамі

Мімі - Мімі

ім – в, на

N n [ɛn]

! Приголосний [n] є носовим звуком, оскільки при [n] повітря виходить через носову порожнину.

Nina - Ніна

Inna - Інна

Anna - Анна

in – в, на

innen - усередині

Nimm! – Візьми!

an – в, на, за, коло, біля

der Mann – чоловік

! Всі іменники в німецькій мові пишуться з великої букви.

E e [e:]

! Голосні [e:] та [ɛ]

Відкриті звуки: довгий [e:] та короткий [ɛ] близькі до українського в словах «цей», «небо», однак вимовляються напруженіше; довгий звук довший українського е, а короткий – набагато коротший. При вимові та губи трохи розведені, рот відкритий ширше, ніж при е:. Піднесення спинки язика менше.

Emma - Емма

nenen - називати

! Голосний [ə]

Голосний [ə] у ненаголошених позиціях, звичайно в закінченнях, вимовляється так званий редукований голосний . При його артикуляції губи злегка розкриті і пасивні, середня і задня спинка язика трохи піднесені. Звук дуже короткий, напружений і нечіткий.

der Name – ім'я, прізвище

Nenne Namen! - Назви імена!

Ei ei

! Сполучення двох голосних називається дифтонгом.

Дифтонг Ei ei читається як [ай].

При вимові дифтонга [ai] органи мовлення спочатку уставлені на вимову звука [a], а потім, у кінці артикуляції відбувається плавний перехід до артикуляції [e]. Другий елемент вимовляється закрито, але коротко.

das Ei - яйце

ein – один

eine - один

mein – мій, моє

meine – моя, мої

Nein, nein! – Ні, ні!

!!! Неозначений артикль:

- ein (чол. рід);
- ein (сер. рід);
- eine (жін. рід).

У множині неозначений артикль не вживається.

L l [ɛl]

! Приголосний [l]

За способом артикуляції приголосний [l] середній між українським твердим [л] і м'яким [л'].

При вимові німецького [l] кінчик язика притиснутий до альвеол, бокові краї язика не торкаються верхніх зубів, в результаті чого між ними виникає щілина, через яку і проходить повітря при вимові звука.

alle - всі

malen - малювати

eilen - поспішати

Lena - Лена

Lina - Ліна

Emil - Еміль

Alle malen. – Всі малюють.

F f [ɛf]

! Буква F f читається як [ф].

Приголосний [f] – губно-зубний щілинний глухий.

Fanni - Фанні

fein – тонкий, витончений, гарний

fallen - падати

das Fell – хутро, вовна, шкура

T t [te:]

! Буква T t читається як [т].

При вимові німецького [t] змичка утворюється між передньою спинкою язика і альвеолами, а кінчик язика впирається у верхній край верхніх зубів. Приголосний [t] вимовляється з придихом.

alt - старий

nett – милий, симпатичний, миловидний, приємний

fett – жирний, товстий, гладкий

malt - малює

der Elefant - слон

die Tante - тітка

Tina – Тіна

S s [ɛs]

! Буква S s перед голосним читається як [з].

Sei! – Будь!

sein - бути

seine - його

lesen - читати

leise - тихо

die Ameise - мураха

Lisa - Ліза

die Seife – мило

R r [ɛr]

! Існує три варіанти вимови приголосного [r]: дрижачий сонорний передньоязичний [r], дрижачий сонорний язичковий [R] та щілинний задньоязичний [r]. Передньоязичний артикулюється подібно до українського [p], тільки з меншою кількістю вібрацій кінчика язика. При вимові язичкового [R] активним є маленький язичок. Задня спинка піднесена до м'якого піднебіння настільки, що стикається з язичком. В результаті вібрації маленького язичка виникає [R]. Щілинний звук утворюється як «звук тертя» в результаті проходження потоку повітря через щілину, утворену між м'яким піднебінням та задньою спинкою язика.

reiten – їздити верхи

der Reiter – вершник, наїзник

die Eltern - батьки

lernen – учитися, навчатися, учити, вивчати

treffen – попадати, влучати, зустріти

der Teller - тарілка

der Arm – рука (від п'ясти до плеча)

immer – завжди

reisen - подорожувати, їздити

die Reise – подорож, поїздка

ie

! Буквосполучення ie читається як довгий [i:].

Liese - Ліза

Lies! – Читай!

Marie - Марія

die Miete – оренда, прокат, квартирна плата

mieten – орендувати, брати в оренду, брати напрокат

Sie - Ви

das Tier – тварина, звір

!!!

fielen - feilen

Lies! – leise

Sie – Sei!

der Riese – die Reise

D d [de:]

! Буква D d читається як [д].

Німецький дзвінкий приголосний [d] вимовляється не так дзвінко, як українське [д]. У кінці слів та морфем він оглушується і читається як [т].

der

das

die

da – тут, там

fade – несмачний, прісний (про їжу), нудний, нецікавий

der Faden – нитка, волокно

und - та

finden – знаходити, вважати, вбачати

!!!

du – tu

reden – retten

das Ende – die Ente

die Seide – die Seite

! Означений артикль вказує на рід / число іменника:

der / m (чоловічий рід);

das / n (середній рід);

die / f (жіночий рід);

die / Plural (множина).

U u [u:]

! Голосні [u:], [ʊ]

При артикуляції голосних [u:] та [ʊ] активною є задня спинка язика. При довгому [u:] вона максимально піднесена до м'якого піднебіння, отже, звук

дуже закритий; губи округлені і випнуті. Кінчик язика залишається біля нижніх зубів.

При артикуляції короткого [ʊ], губи менше округлені і менше випнуті; вони утворюють досить широкий отвір, спинка язика не так високо піднесена до м'якого піднебіння, тобто звук більш відкритий. Кінчик язика лежить біля нижніх зубів.

das Futter – корм, фураж; *розм.* їжа, харч

Uta - Ута

nun – тепер, нині

nur – тільки, лише

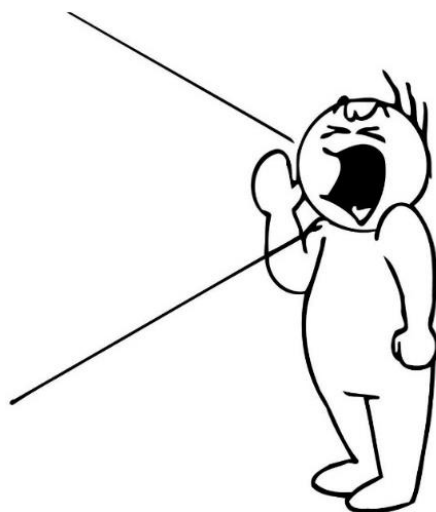
rufen – кричати, кликати

tun – робити, виконувати

turnen – займатися гімнастикою / фізкультурою

die Mutti – мама, ненька

die Mutter – мати, гайка

Au au

! Дифтонг Au au читається як [aʊ].

При вимові дифтонга органи мовлення уставлені спочатку також на вимовляння короткого [a], а далі відбувається перехід до артикуляції [o]. Другий елемент вимовляється закрито, але коротко.

auf – на, у, по, в

aus – з, із

die Maus - миша

faul – гнилий, тухлий, затхлий, ледачий, недбайливий

der Raum – простір, приміщення, кімната

der Traum – сон, сновидіння, мрія

laut – голосний, звучний, дзвінкий

laufen – бігати, швидко йти, йти, демонструватися (про фільм)

das Auto – автомобіль, (авто)машина

О о [o:]

! Голосні [o:], [ɔ]

При вимові довгого закритого [o:] губи округлені і сильно випнуті, майже як при [u:]. Задня спинка язика піднесена до м'якого піднебіння, але нижче, ніж при [u:]. Корінь язика дуже відтягнутий назад, а кінчик його лежить біля нижніх зубів.

У порівнянні з українським [o] німецький звук характеризується сильнішою лабіалізацією, спинка язика вище піднята до піднебіння.

Артикуляція напружена, тому звук ясний, чіткий, без призвуків. При постановці краще виходити від українського [у], а не від [о].

При вимовлянні короткого відкритого [ɔ] губи заокруглені, але не так сильно випнуті, як при довгому [o:]. Задня спинка язика піднесена до м'якого піднебіння, кінчик язика лежить біля нижніх зубів. Піднесення язика менше, ніж при [o:], але більше, ніж при українському [о]. Артикуляція напружена, в ненаголошеній позиції звук не переходить в [а].

der Ofen – пічка, грубка

offen – відкритий, розкритий

oft - часто

Otto - Отто

Udo - Удо

das Mofa - мопед

das Sofa - диван

die Oma - бабуся

der Monat – місяць (календарний)

der Mond - місяць

der Norden - північ

die Rose - троянда

rot - червоний

sollen – бути зобов'язаним

H h [ha:]

! Буква H h перед голосними на початку слова, кореня або суфікса читається як [x].

Німецький приголосний [h] – це глухий звук, місцем якого є глотка. Повітря, проходячи через щілину, утворену невеликим звуженням між коренем язика і задньою стінкою глотки, створює легкий шум видиху, який сприймається як звук [h]. Положення язика і губ визначається голосним, що йде за цим звуком. Кінчик язика звичайно впирається у нижні зуби.

der Hund – собака, пес

die Hand – рука, кисть (руки)

der Hase - заєць

das Haus – дім, будинок, будівля

der Hafen – порт, гавань, пристань

der Hammer – молот, молоток

hart – твердий, міцний

das Heft - зошит

hell - світлий

der Himmel – небо, небосхил

der Hof - двір

holen – приносити, приводити, привозити, діставати

die Hose - штани

hier - тут

!!! Буква h після голосних не вимовляється, а служить лише для довготи.

Ah ah

! Буквосполучення Ah ah читається як [a:].

die Ahle -шило

ahnen – здогадуватися, передчувати

fahl - бляклий, блідий

fahren – їхати

der Hahn – півень, кран

lahmen – кульгати

Eh eh

! Буквосполучення Eh eh читається як [e:].

die Ehe - шлюб, подружнє життя

die Ehre – честь

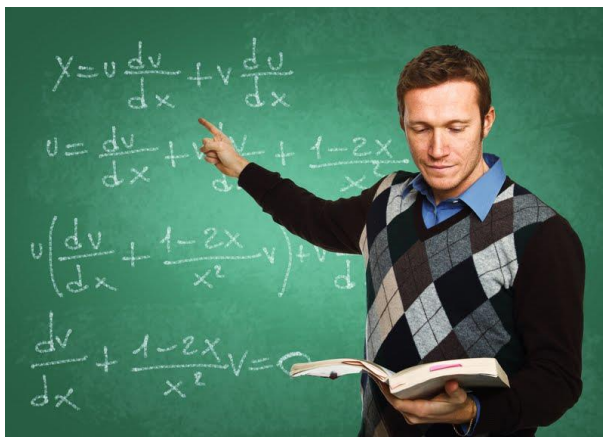
fehlen – бракувати, не вистачати, бути відсутнім

lehren – учити, навчати

der Lehrer – учитель, викладач

die Lehrerin – учителька, викладачка

sehr – дуже

Ih ih ieh

! Буквосполучення Ih ih ieh читається як [i:].

Ihr – Ваш

Ihre – Ваша

Ihrerseits – зі свого боку, з Вашого боку

ihm - йому

Ihnen - Вам

ihn – його

Er sieht. – Він дивиться.

Oh oh

! Буквосполучення Oh oh читається як [o:].

der Lohn – заробітна плата

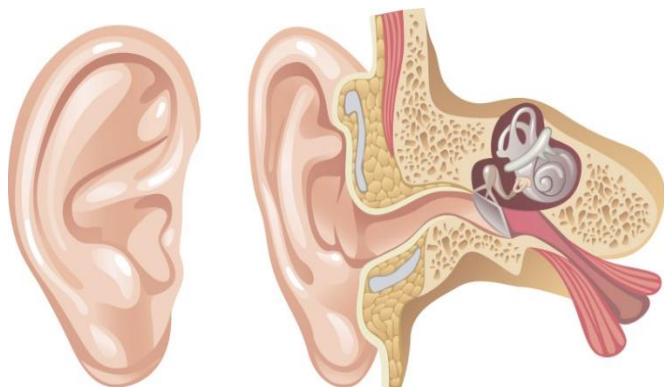
lohnen – окупатися, покриватися, виправдовувати

ohne - без

das Ohr – вухо

froh – веселий, радісний, задоволений

der Sohn – син

Uh uh

! Буквосполучення Uh uh читається як [u:].

die Fuhre - віз, візок

das Huhn - курка

die Uhr - годинник, година

die Ruhe - спокій

ruhen – відпочивати

der Ruhm - слава

W w [ve:]

! Буква W w читається як [в].

Німецький приголосний [v] відрізняється від українського [в] більшою напруженістю і також тим, що при вимові кінчик язика упирається в нижні зуби.

wer? – хто?

wie? - як? який?

wann? – коли?

wo? - де?

wohin? – куди?

wir – ми

der Wald – ліс

der Wolf – вовк

das Wort – слово

Walter – Вальтер

G g [ge:]

! Буква G g читається як [г].

Німецький дзвінкий приголосний [g] вимовляється не так дзвінко, як українське [г]. У кінці слів та морфем він оглушується і читається як [к].

der Garten – сад, город

gut – гарний, добрий, добре

gern – охоче

genau - точний, докладний, ретельний, точно

glatt – гладкий, рівний, слизький (про дорогу)

grau – сірий

Gudrun - Гудрун

legen – класти, укладати

der Regen – дощ

Es regnet. – Йде дощ.

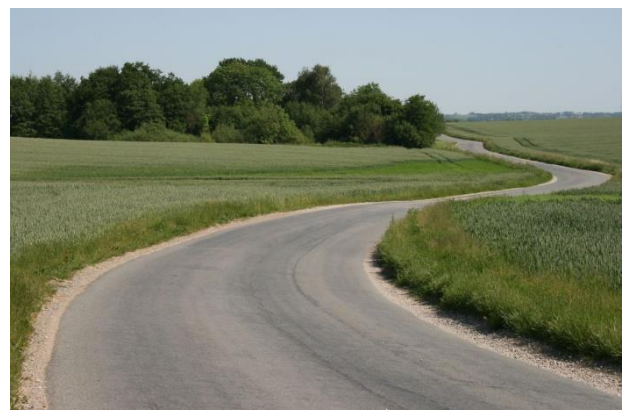

!!!

der Tag [k] – день / die Tage[g] – дні

der Berg [k] – гора / die Berge [g] - гори

der Weg [k] – дорога, шлях / die Wege [g] – дороги

V b [be:]

! Буква V b читається як [б].

Німецький дзвінкий приголосний [b] вимовляється не так дзвінко, як українське [б]. У кінці слів та морфем він оглушується і читається як [п].

bauen – будувати, споруджувати, зводити

das Bad – ванна, купання

die Bar – бар, стійка, прилавок

bar – наявний (про гроші), готівка

das Bett – постіль, ліжко

das Brot – хліб

gelb – жовтий

das Lob – хвала, похвала

ab - від, з, на

aber – але, а, ж, однак, проте

K k [ka:]

! Буква K k читається як [к].

Приголосний [k] близький до відповідного українського приголосного, але вимовляється з придихом.

der Kakaο – какао

das Kalb – теля

kalt – холодний

das Kamel – верблюд

das Karate – карате

das Kind – дитина, дитинча

das Kino – кіно

klar – ясний, прозорий, світлий, ясно

klein – маленький

kommen – приходити, прибувати, приїжджати

P p [pe:]

! Буква P p читається як [п].

Німецький приголосний [p] близький до відповідного українського приголосного, однак вимовляється з придихом.

die Palme – пальма

der Panda – панда

der Papa - тато, батько

der Papagei – папуга

das Papier – папір

die Papiere – документ, цінні папери, акції

der Paprika – червоний (стручковий) перець

der Park - парк

die Puppe – лялька

die Suppe - суп

die Lampe – лампа

! Приголосний [ŋ]

Одним з найважчих для постановки звуків німецької мови є приголосний [ŋ], оскільки його артикуляція невласлива українській мові.

Звук [ŋ] є по суті носовим варіантом задньоязичного змичного дзвінкого [g]. При постановці [ŋ] рот треба відкрити ширше, ніж при [g]; кінчик язика міцно впирається в нижні зуби. Задня спинка при цьому піднесена до м'якого піднебіння і утворює з ним змичку, хоч і досить слабку. Маленький язичок опущений, і потік повітря проходить через носову порожнину.

ng

eng – тісний, вузький

das Ding – річ

der Ring – каблучка, перстень, коло, кільце, ринг

der Ausgang – вихід

der Eingang - вхід

lang – довгий

fangen – ловити, піймати, затримати

der Finger – палець (на руці)

der Ringfinger - безіменний палець

bringen – приносити, привозити, відносити, відвозити

singen – співати

nk

die Bank – лава, лавка, банка, банк

krank - хворий

danken – дякувати

tanken – заправлятися (пальним)

denken – думати, гадати, припускати, уявляти

lenken – керувати (машиною), спрямовувати, вести

sinken – падати, опускатися

trinken – пити

winken – робити знак, моргати, кивати, підморгувати

dunkel – темний, сумнівний

J j [jot]

! Приголосний [j] відрізняється від українського [й] тільки більшим шумом, що є наслідком більш високого піднесення задньої спинки язика до твердого піднебіння, а також більшою напруженістю органів мовлення.

Ja ja

! Буквосполучення Ja ja читається як [йа].

ja – так

jagen - полювати, гнатися

das Jahr – рік

jammern - голосно плакати, волати, квилити, голосити

der Januar – січень

Je je

! Буквосполучення Je je читається як [йе].

je - коли-небудь, колись

jeder – кожний, будь-який, усякий

jedes Mal – щораз

jemand – хто-небудь, хтось, будь-хто

jener – той

Jo jo

! Буквосполучення Jo jo читається як [йо].

das Jod – йод

der / das / Joghurt / Jogurt – йогурт

johlen – репетувати, горланити

das Jota – йота (грецька буква)

Johann - Йоганн

Ju ju

! Буквосполучення Ju ju читається як [йу].

jubeln – радіти

die Jugend – молодість, юність, молодь, юнацтво

jung - молодий, юний

der Junge – хлопчик, юнак, хлопець, парубок

der Juni – червень

der Juli – липень

Aa aa

! Буквосполучення Aa, aa вимовляється як [a:].

der Aal – вугор

das Haar – волосина; збірн. волосся

das Paar – пара

der Saal – зал, зала

die Saat - сівба, посів(и)

die Waage – ваги, терези

ee

! Буквосполучення ee вимовляється як [e:].

die Armee – армія, військо

die Beere – ягода

das Beet – грядка, клумба

das Meer – море

der See – озеро

die Nordsee – Північне море

der Tee – чай

oo

! Буквосполучення oo вимовляється як [o:].

das Boot – човен

booten – перевозити, переправляти човном

С с [tse:]

! Буква С с в німецькій мові зустрічається, як правило, у запозичених словах.

У цих словах буква С с може читатись як [к] з придихом або може давати звуки, які схожі з українськими [ч], [ц] або [с] (перед е та і). Вимова цієї букви залежить від того, як читаються запозичені слова в тих мовах, з яких вони прийшли в німецьку.

Буква С с читається на початку запозичених слів як [к] з придихом.

das Cafe - кафе, кав'ярня

das Cafeteria – кафетерій
das Camp – наметовий табір
Carolina - Кароліна
der Clown – клоун
der Computer - комп'ютер
die Creme – крем

Буква С с перед е, і в запозичених словах читається як [с], [ц] або [ч].

die Annonce - оголошення, реклама
das Center- центр, торговельний центр
circa – приблизно
die Celsiusskala – шкала Цельсія
das Cello – віолончель
der Cellist – віолончеліст

ck

! Буквосполучення ck читається як [к].

backen – пекти

decken – накривати, покривати

dick – товстий

die Ecke – кут

gucken – дивитись, глядіти

lecker - смачний, ласий

der Rucksack – рюкзак

die Socken – шкарпетки

trocken – сухий

wecken – будити

der Wecker – будильник

wickeln - сповивати (дитину), загортати, намотувати

ß [ɛs'tsɛt]

! Буква ß читається як [с].

!! Буква ß пишеться завжди з маленької букви.

!!! Буква ß пишеться тільки після довгих голосних.

der Fuß – нога (ступня)

das Floß - пліт, поплавець

groß – великий

gießen – лити, наливати, поливати

die Gießkanne - лійка

die Großmutter - бабуся

heiß – гарячий, спекотний

heißen - називати

die Soße - соус

weiß – білий

S, SS

! Буква s перед приголосним та в кінці слова читається як [с].

Вимова німецького приголосного [s] близька до вимови відповідного українського приголосного, але цей німецький звук більш шумний.

die Ananas - ананас

die Aster – айстра

basteln – майструвати

der Bus - автобус

das Eis – лід, крига, морозиво

das Fest – свято, бенкет

die List - хитрість, лукавство, підступність

die Lust – радість, задоволення, захват, замилювання

das Obst - фрукти

der Westen – захід

! Буквосполучення ss читається як [с].

essen – їсти

messen – міряти, вимірювати

die Messe - виставка-ярмарок

der Fluss – ріка

hassen – ненавидіти

der Kuss - поцілунок

die Nuss – горіх

der Pass – паспорт

passen - бути до міри (саме враз), личити, підходити, годитися

der Sessel – крісло

Sch sch

! Буквосполучення Sch sch читається як [ш].

Вимова німецького глухого приголосного [ʃ] близька до вимови відповідного українського приголосного. Однак цей німецький звук більш шумний, що пояснюється більшою загальною напруженістю артикуляції у німецькій мові.

schade - шкода, прикро

das Schaf – вівця

der Schal - шарф, шаль

schicken – надсилати, відправляти

das Schicksal - доля, талан

das Schiff – корабель, судно

der Schirm - парасолька, зонтик, абажур, ширма

schlafen - спати

der Fisch – риба

der Tisch – стіл

Tsch tsch

! Буквосполучення Tsch tsch читається як [ч].

Цей німецький звук вимовляється більш напружено, ніж український [ч], але твердіше. Кінчик язика утворює змичку за альвеолами верхніх зубів (як при [t]), яка не вибухає, а швидко переходить у щілину (як при [ʃ]).

das Tschechien – Чехія

der Tscheche - чех

deutsch – німецький

das Deutschland – Німеччина

klatschen – ляскати, плескати, стукати

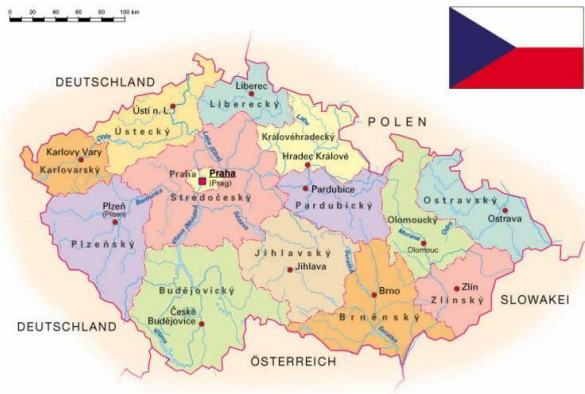
knutschen - м'яти, бгати, грубо пестити

die Kutsche – карета, екіпаж, візок

kutschieren - їхати, роз'їжджати, правити конями

rutschen - ковзати, буксувати, плазувати, сповзати

tatschen – хапати рукою, мацати

Sp sp

! Буквосполучення Sp sp на початку слова або кореня слова читається як [шп].

die Spagetti – спагеті

die Spange – шпилька (для волосся), пряжка, застібка

spanisch – іспанський

sparen – збирати, відкладати (гроші), заощаджувати

der Spaß - задоволення

die Speise – харчі, їжа, страва

der Spiegel - дзеркало, люстро

der Spinat – шпинат

der Sport - спорт, фізкультура

springen – стрибати, скакати

!!! Але буквосполучення *sr* в середині або в кінці слова читається як [сп].

der Aspirant – аспірант

das Aspirin – аспірін

die Espe – осика

das Esperanto - (мова) есперанто

die Knospe – брунька

St st

! Буквосполучення *St st* на початку слова або кореня слова читається як [шт].

der Staat - держава, країна

die Staatsflagge – державний прапор

die Stadt – місто

stammen – походити, бути родом

stehen – стояти

abstehen – перебувати на (певній) відстані, стирчати

stehlen – красти, викрадати

der Stein – камінь

abstellen - ставити (опускати) на землю, відставляти, переставляти

die Straße – вулиця

!!! Але буквосполучення st в середині або в кінці слова читається як [ст].

erstens - по-перше

das Fenster - вікно

gestern - вчора

der Herbst – осінь

die Post – пошта

Ä ä [A-Umlaut]

! Буква Ä ä (а-умлаут) читається як [e].

die Ähre – колос

die Äpfel - яблука

der Bäcker – пекар

der Bär – ведмідь

erzählen - розповідати

der Käfer – жук

der Käfig – клітка

kämmen - зачісувати, розчісувати (волосся)

der Käse – сир

der März – березень

Äu äu

! Дифтонг Äu äu читається як [ой].

При вимові дифтонга [] язик і губи спочатку уставлені на вимову короткого відкритого [ɔ]. Потім відбувається перехід до артикуляції [], цей елемент вимовляється також закрито і коротко.

die Bäume – дерева

die Bräute – наречені

die Fäuste - кулаки

die Häuser - будинки

die Mäuse – миші

der Säugling – немовля

die Schäume – піна, шумовіння

die Sträuße - букети

die Träume – сни, мрії

!!!

der Baum – die Bäume

die Braut – die Bräute

die Faust – die Fäuste

das Haus – die Häuser

die Maus – die Mäuse

der Schaum – die Schäume

der Strauß – die Sträuße

der Traum – die Träume

Eu eu

! Дифтонг Eu eu читається як [ой].

der Beutel - мішок, торба, пакет

die Eule – сова

der Euro – євро

das Feuer – вогонь, полум'я

der Freund – друг

heute – сьогодні

leugnen - заперечувати, не визнавати

die Leute – люди

neun - дев'ять

der Teufel – чорт, диявол

!!!

neun – nein

Eule – Eile

Leute – Leiter

heute – heiter

Freund - Feind

Ö ö [O-Umlaut]

! Буква Ö ö (о-умлаут) читається як [ʊo] у слові «льон».

Голосні [ø:], [œ]

При вимові довгого закритого [ø:] спинка язика піднесена до піднебіння, як при вимові звука [e:]. Кінчик язика впирається в нижні зуби. Губи випнуті і заокруглені, як при вимові закритого [o:].

При артикуляції короткого відкритого [œ] язик піднесений, як при короткому відкритому [ɛ], а губи заокруглені і випнуті, як при [ɔ].

böse – злий, сердитий

lösen - вирішувати (питання), розв'язувати, розгадувати

der Löwe – лев

die Möwe - чайка

die Möhre – морква

hören – чути, слухати

ölen - змащувати мастилом, фарбувати олійною фарбою

Köln – Кельн

können - могли, вміти

öffnen – відкривати, розкривати

Ü ü [U-Umlaut]

! Буква Ü ü (у-умлаут) читається як [ю] у слові «любий».

Голосні [y:], [y]

При артикуляції довгого [y:] кінчик язика впирається в нижні зуби,

а середня спинка максимально піднесена до твердого піднебіння, як при довгому [i:]. Губи випнуті і сильно округлені, як при вимові [u:]. Органи мовлення дуже напружені.

При вимові короткого [y] середня спинка язика піднесена до піднебіння так, як при короткому відкритому [ɪ], а губи округлені і випнуті – як при короткому [ʊ]. Порівняно з [y:] цей звук більш відкритий і менш огублений.

früh – ранній, рано

der Frühling - весна

für – для, за, заради

kühl – прохолодний

der Kühlschrank – холодильник

fünf - п'ять

küssen – цілувати

müssen - мусити, бути змушеним

die Nüsse – горіхи

der Schlüssel - ключ

Ch ch

! Буквосполучення Ch ch читається по-різному залежно від позиції у слові й букв, що його оточують.

Приголосний [ç]

Німецький приголосний [ç] являє собою вимовлений без голосу [j]: кінчик язика впирається у нижні зуби, середня спинка високо піднесена до твердого піднебіння, утворюючи разом з ним вузьку щілину, через яку проходить повітря.

Звук [ç] можна порівняти з українським [й], але німецький приголосний напруженіший і більш шумний, глухий (це звучить приблизно, як в слові «хімія», тільки набагато напруженіше).

!! Буквосполучення Ch ch вимовляється як [ç]:

- після i, e, ü, ö;
- після дифтонгів ei, eu, äu;
- після r, l, n;
- у суфіксах -chen, -lich, -ig;
- у запозичених словах на початку слова, перед та після e, i.

ich – я

mich – мене

dich – тебе

nicht – не

rechnen - рахувати, лічити, обчислювати

sprechen – говорити, розмовляти

die Bücher – книги

die Tücher – хустки, платки

ich möchte - я хотів би

die Bräuche – звичаї

zeichnen – малювати, креслити

das Mädchen – дівчинка

das Schwesterchen – сестричка

fröhlich - радісний, веселий

höflich – ввічливий

lustig - веселий

wichtig – важливий

wirklich – дійсний, справжній, правдивий, реальний, фактичний

welche - які, котрі

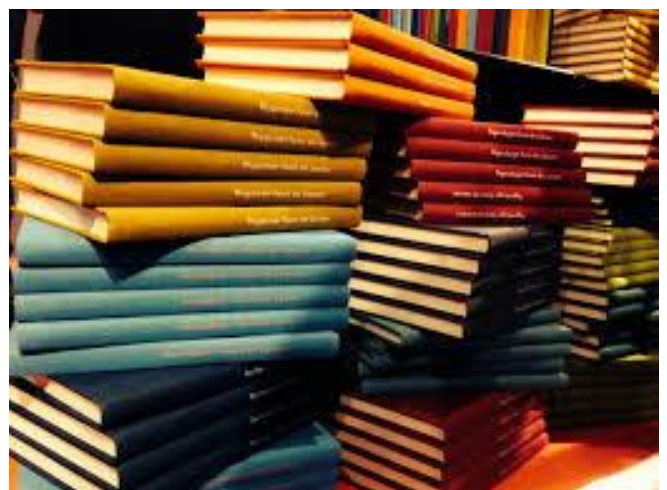
die Milch – молоко

manche – деякі

chinesisch – китайський

das China – Китай

die Chemie – хімія

Приголосний [χ]

При вимові німецького глухого [χ] м'яке піднебіння разом з маленьким язичком опускається в напрямку до трохи піднесеної задньої спинки язика, і між ними виникає щілина. Повітря, що проходить через цю щілину, утворює сильний шум тертя, характерний для [χ]. Звук [χ] за способом утворення схожий на український [x] в слові «хліб», але вимовляється він набагато напруженіше та інтенсивніше.

! Буквосполучення Ch ch вимовляється як [χ]:

- після а, о, u;
- після дифтонга au.

lachen - сміятися, реготати

machen – робити, виготовляти

die Sachen – речі

noch – ще

das Loch – діра, отвір, нора

der Koch – кухар

das Buch – книга

die Sucht - пристрасть, манія, нестриманий потяг

das Tuch – хустка, платок

auch – також

der Lauch – цибуля

der Knoblauch – часник

V v [faʊ]

! Буква V v у німецьких словах читається як [ф].

der Vater – тато

die Vaterschaft – батьківство

der Großvater – дідусь

viel - багато

vier – чотири, четверо

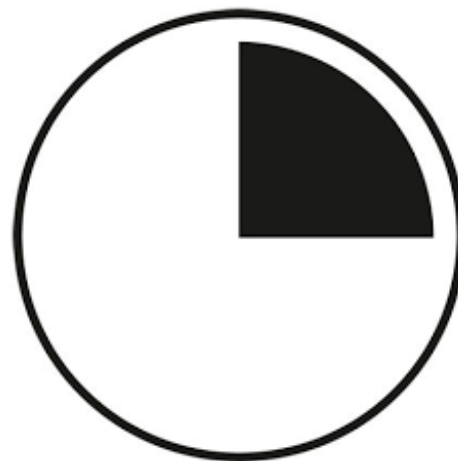
das Viertel - чверть, четверта частина

das Volk – народ, нація, народність

der Vorfahre - предок, пращур

der Vorschlag – пропозиція

der Vortrag - доповідь, лекція

! Буква V v у словах, що запозичені з інших мов, читається як [в].

die Vase – ваза

die Vanille – ваніль

der Vatikan – Ватикан

das Verb - дієслово

violett - фіолетовий

das Ziel – мета

der Zoll - мито, митниця

der Zucker – цукор

der Zug – поїзд, потяг

zwei – два

krächzen - каркати, хрипіти, кректати

tanzen – танцювати

tz

! Буквосполучення tz читається також як [ц].

ätzend - їдкий

der Batzen – груда, купа, брила

das Dutzend – дюжина

fetzig – класний, приголомшливий

der Hatz - поспіх, погоня, (мисл.) цькування

die Katze – кішка

die Mütze – шапка, кашкет

der Platz – місце, посада, майдан, плац

nutzbar - корисний, придатний

sitzen – сидіти

setzen – саджати

tion

! Суфікс $\hat{t}ion$ читається як [цъйон].

die Aktion - дія, акція, виступ, кампанія

die Artikulation – артикуляція, чітка (виразна) вимова

die Assimilation - асиміляція, пристосування

die Attraktion – атракціон

die Definition – дефініція, визначення

die Deflation – дефляція

die Dekoration - декорація, прикраса, оздоблення

die Delegation – делегація

die Funktion – дія, функціонування, функція, завдання, діяльність

die Generation - покоління, (тех.) генерація

die Intonation – інтонація

die Koalition - коаліція, союз

die Konjugation - (грам.) дієвідміна

die Konjunktion – (грам.) сполучник

die Lektion – урок, розділ (у підручнику)

die Nation - нація

die Negation - заперечення, (грам.) заперечення, заперечне слово

die Organisation – організація, структура

die Produktion - виробництво, виготовлення, продукція

die Redaktion – редакція (установа, колектив), редагування

die Sensation - сенсація

die Station - (зал.) станція, відділення (у лікарні)

die Tradition – традиція

die Variation – варіація

Q q [ku:]

! Німецька буква Q q зустрічається лише у буквосполученні Qu qu.

Буквосполучення Qu qu читається як [кв].

das Quadrat – квадрат

die Qualifikation – професійне навчання, професійна підготовка, кваліфікація

die Qualität - якість, властивість

der Qualm – дим, чад

der Quark – сир

quasseln – теревенити, молоти дурниці

der Quatsch – балаканина, дурниця, нісенітниця

quatschen - базікати, молоти дурниці (нісенітниці)

die Quelle - джерело, струмок

quellen – текти, просочуватися, литися (струмком), бити ключем

die Quitte – айва

die Quittung – квитанція, розписка

das Quiz – вікторина

bequem - зручний

X x [iks]

! Буква X x читається як [кс].

Xenia – Ксенія

die Xerokopie – ксерокопія

xerokopieren – ксерокопіювати

Alex - Алекс

boxen – боксувати, виступати на рингу

das Boxen – бокс

die Praxis – практика, досвід; практика (лікаря, юриста)

mischen – змішувати (напої тощо), збивати за допомогою міксера

relaxen - розслаблюватися, відпочивати

das Taxi – таксі

chs

! Буквосполучення chs читається також як [кс].

die Achse – вісь, вал

die Achsel - плече, пахвова западина, пахва

der Dachs – борсук

der Fuchs – лисиця

fuchsen – сердити, дратувати

der Lachs - сьомга, лосось

der Luchs – рись

der Ochse - бик, віл

ochsen – зубрити

sechs – шість

wachsen – рости, виростати

der Wechsel – зміна, обмін, розмін (грошей); вексель

wechseln - змінювати, розмінювати

wichsen - чистити (взуття), полірувати

Y y [ypsilon]

! Буква Y y в німецькій мові зустрічається, як правило, у запозичених словах і читається по-різному.

Буква Y y у словах грецького походження читається як [ю] у слові «любий».

das Ypsilon - іпсилон (буква)

das Ägypten – Єгипет

das Asyl - притулок, захисток

asymmetrisch – асиметричний, несиметричний

dynamisch – динамічний

das Gymnasium – гімназія

die Gymnastik – гімнастика

die Hygiene – гігієна

die Hymne – гімн

die Kybernetik – кібернетика

lyrisch – ліричний

mysteriös – дивний, незрозумілий, таємничий, загадковий

die Olympiade – олімпіада

die Pyramide – піраміда

das System - система
der Typ – тип, взірець
typisch – типовий
das Xylofon – ксилофон
zyklisch – циклічний
zynisch – цинічний

! Буква Y у у словах англійського походження читається як [i] в кінці слова, а на початку слова - як [й].

das Baby – немовля, новонароджений
Billy – Біллі
Bonny – Бонні
das Handy – мобільний телефон
das Hobby – хобі
die Lady – леді, дама
die Party - вечірка, вечір
das Pony – поні
der Teddy - ведмедик (іграшка)
das Yard – ярд
der Yeti - еті, снігова людина
die Yucca – юка

Ph ph

! Буквосполучення Ph ph зустрічається у словах грецького походження і читається як [ф].

das Alphabet – абетка

der Asphalt – асфальт

die Biophysik – біофізика

die Biosphäre – біосфера

die Geographie / die Geografie – географія

die Phase – фаза

die Philatelie – філателія

die Philologie – філологія

philologisch – філологічний, мовознавчий

die Philosophie – філософія

philosophieren – філософствувати, філософувати, міркувати

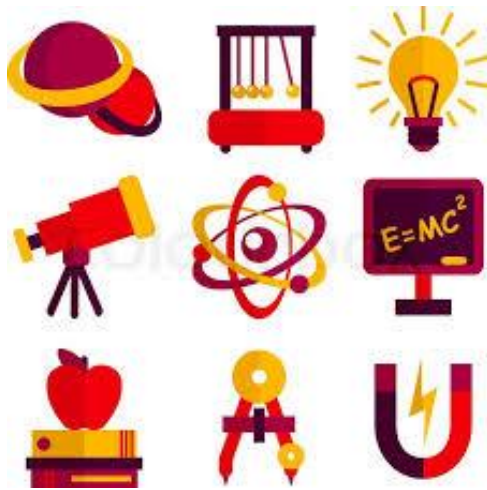
philosophisch - філософський

phlegmatisch - флегматичний

die Phonetik - фонетика

die Physik – фізика

die Physiologie – фізіологія

Pf pf

! Буквосполучення Pf pf читається як [пф].

При вимові німецького [pf] утворюється дуже слабка змичка між губами, яка переходить у щілину, як при [f].

der Apfel – яблуко

der Kopf – голова

der Topf – горщик, каструля

die Pfanne - пательня, сковорода

der Pfannkuchen – пончик

der Pfarrer – пастор, священик

der Pfeffer – перець

pfeffern - перчити

pfreifen - свистіти, насвистувати

das Pferd – кінь

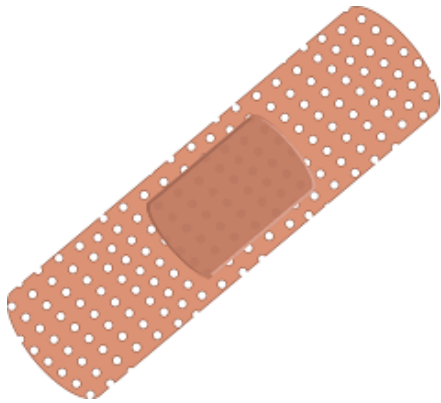
pfiffig – спритний, лукавий, хитрий

der Pfirsich – персик

pflanzen – садити (рослини)

der Pflaster - пластир

die Pflaume – слива
pflegen – доглядати
die Pflicht - обов'язок
pflücken – рвати, зривати, збирати
pfui! – тьху!
die Pfütze – калюжа

Th th

! Буквосполучення Th th читається як [т] з придихом.

das Thailand – Таїланд
thailändisch - таїландський
das Theater – театр
theaterfreudig sein - бути театралом
die Theke - стійка, прилавок
das Thema – тема, предмет обговорення
die Thematik - тематика
die Themse – Темза
die Theiß - Тиса
Theodor – Теодор

die Theorie – теорія
das Thermometer – термометр
die Thermosflasche – термос
die These – теза, положення
der Thriller - трилер
die Thuja – туя
der Thunfisch – тунець
das Thüringen – Тюрингія
die Leichtathletik – легка атлетика
die Schwerathletik - важка атлетика

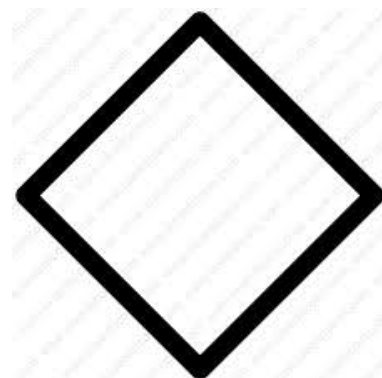
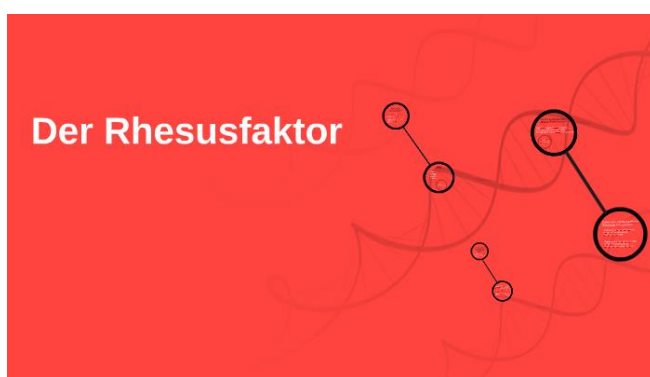
Rh rh

! Буквосполучення Rh rh читається, як правило, як гаркаве [p].

Це буквосполучення зустрічається в словах грецького походження і в деяких німецьких назвах та прізвищах.

der Rhabarber – ревінь
die Rhapsodie - рапсодія
der Rhein – Рейн
rheinisch – рейнський

der Rhesusfaktor – резус-фактор
die Rhetorik – риторика
rhetorisch – риторичний
rheumatisch – ревматичний
der Rheumatismus – ревматизм
rhombisch - ромбічний, ромбоподібний
die Rhythmik – ритміка
rhythmisch – ритмічний

ai, au, eu

! Дифтонги ai, au, eu читаються як [ай].

der Hai – акула
der Hain – гай, діброва, перелісок
die Hainbuche – граб
der Kaiser – імператор, кайзер
die Kaiserin – імператриця
der Laib – буханець, коровай
der Laich - ікра (рибна тощо)
der Laie – дилетант

der Laienrichter - присяжний засідатель
der Mai – травень
die Maiblume – конвалія
der Main – Майн
Frankfurt am Main - Франкфурт-на-Майні
der Mais – кукурудза
die Maisflocken *pl* - кукурудзяні пластівці
der Rain – межа, узлісся
die Saite – струна
das Saiteninstrument – струнний інструмент
der Taifun – тайфун
die Taille – талія
die Waise – сирота
das Waisenhaus – інтернат для сиріт, дитячий будинок
das Bayern – Баварія
May – Май (прізвище)
Meyer – Майер (прізвище)

Особливості вимови деяких звуків в німецьких та запозичених словах

! Буквосполучення Ch ch у словах грецького походження читається як [к].

das Chaos - хаос, безладдя

chaotisch – хаотичний

der Charakter – характер, вдача

charakterisieren - характеризувати, давати характеристику

charakteristisch – характерний, типовий

charakterlos - безхарактерний, безликий, безхребетний

charaktervoll – із характером

das Charisma - харизма, чарівність

charismatisch – харизматичний, чарівний

die Charta - аркуш паперу, пергамент; хартія

das Chlor – хлор

der Choleriker – холерик

cholericisch – холеричний, гарячий, запальний

das Cholesterin - холестерин

der Chor – хор

der Christabend – Святвечір

der Christbaum - різдвяна ялинка

christlich - християнський

die Chronik – хроніка, літопис

chronisch - хронічний

die Chronologie – хронологія

chronologisch – хронологічний

die Chrysantheme – хризантема

das Orchester – оркестр

! Буквосполучення Ch ch у словах французького походження читається як [ш].

die Chance - шанс, можливість, імовірність

der Champagner – шампанське

das Champagnerglas – фужер

der Champignon – печериця, шампіньйон

das Chanson - пісня, шансон

der Chef – шеф, керівник, начальник

der Chefarzt - головний лікар

der Chiffon – шифон

die Chiffre – шифр

chiffrieren - шифрувати, писати шифром

! Буквосполучення Ch ch у словах англійського походження читається як [ч].

der Champion – чемпіон

der Charter – чартер, чартерне перевезення

die Charterung – фрахтування

checken – перевіряти, контролювати, звіряти

das Checkout - перевірка, контроль

der Checkpoint – контрольно-пропускний пункт

der Check-up - профілактичне обстеження; *тех.* огляд, перевірка стану

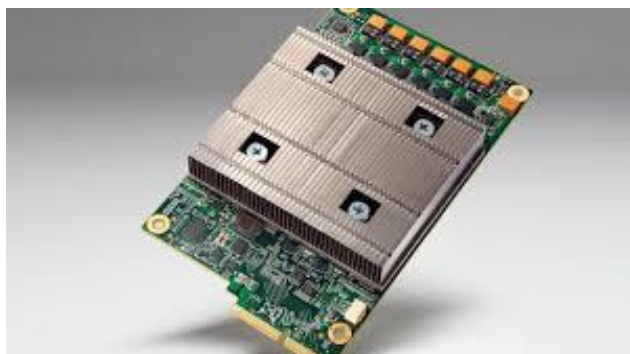
der Chilene – чилієць

die Chilene – чилійка

chilenisch – чилійський

der Chip - чип

die Chips - чіпси

! Буква G g у запозичених словах перед е, і читається як [ж].

die Blamage – ганьба, сором, провал, фіаско

die Etage - поверх

die Garage – гараж

das Genie - геніальність, геній

sich genieren – ніяковіти, соромитися
genierlich - тяжкий, болісний, сором'язливий, боязкий
der Ingenieur – інженер
ingenieur-technisch - інженерно-технічний
die Orange – апельсин
die Prestige – престиж
die Prestigefrage - питання (справа) престижу
die Regie – режисура, постановка
in seine Regie nehmen - взяти у свої руки
die Regiekonzeption – режисерський задум
die Reportage – репортаж

! Буква J j у запозичених словах читається як [ж].

das Jabot - жабо
das Jackett – піджак, кітель
die Jalousie – жалюзі
das Jargon – жаргон
das Jargonwort - жаргонне слово
der Jazz – джазова музика
die Jazzband - джаз-банд, джазова група

der Job – заняття, робота
der Joker – джокер
der Jongleur – жонглер
jonglieren – жонглювати
das Journal - журнал, щоденник
der Journalist – журналіст
journalistisch – журналістський
der / das Juice – сік
die Jury – журі

! Буквосполучення gn, ll у запозичених словах читається як [й].

das Bologna - Болонья
die Bouillon – бульйон
der Bouillonwürfel - бульйонний кубик
die Emaille – емаль
emaillieren – емалювати, вкривати емаллю
emailliert - емальований, емалевий
die Medaille – медаль
der Medaillengewinner – призер
das Medaillon – медальйон
die Patrouille – патруль
patrouillieren – патрулювати

! Буквосполучення *ou* у словах французького походження читається як [y].

die *Route* – маршрут, шлях, дорога

die *Routine* – рутина, навичка, досвід

das *Souvenir* – сувенір

souverän – суверенний, незалежний, верховний

die *Souveränität* – суверенітет, незалежність

der *Tourismus* – туризм

der *Tourist* – турист

die *Touristin* – туристка

! Буквосполучення ee, ea у словах англійського походження читається як [i:].

das Beefsteak – біфштекс

das Meeting – мітинг, зустріч

der Spleen – нудьга, хандра, примхи

spleenig – примхливий, вередливий

der Teakbaum – тикове дерево

das Team – команда, група, колектив

die Teamarbeit – колективна робота

! Буквосполучення ou, ow у словах англійського походження читається як [ao].

der Clown – клоун

die Couch – кушетка, диван

der Rowdy – хуліган

rowdyhaft – хуліганський

das Rowdytum – хуліганство

НІМЕЦЬКИЙ АЛФАВІТ

A a [a:]	B b [be:]	C c [tse:]	D d [de:]	E e [e:]
F f [ɛf]	G g [ge:]	H h [ha:]	I i [i:]	J j [jot]
K k [ka:]	L l [ɛl]	M m [ɛm]	N n [ɛn]	O o [o:]
P p [pe:]	Q q [ku:]	R r [ɛr]	S s [ɛs]	T t [te:]
U u [u:]	V v [faʊ]	W w [ve:]	X x [iks]	Y y [ypsilon]
Z z [t͡sɛt]	Ä ä [A-Umlaut]	Ö ö [O-Umlaut]	Ü ü [U-Umlaut]	ß [ɛs'tsɛt]

!!! Німецький алфавіт складається з 26 букв.

!!! Голосні: A a, E e, I i, O o, U u, Y y, Ä ä, Ö ö, Ü ü.

!!! Приголосні: B b, C c, D d, F f, G g, H h, K k, L l, M m, N n, P p, Q q, R r, S s, T t, V v, W w, X x, Z z.

Inhalt / Зміст

Буква A a	4
Буква M m	4
Буква I i	5
Буква N n	6
Буква E e	7
Буквосполучення Ei ei	7
Буква L l	8
Буква F f	9
Буква T t	10
Буква S s	11
Буква R r	12
Буквосполучення ie	13
Буква D d	13
Буква U u	14
Буквосполучення Au au	15
Буква O o	16
Буква H h	18
Буквосполучення Ah ah	19
Буквосполучення Eh eh	20
Буквосполучення Ih ih ieh	20
Буквосполучення Oh oh	20
Буквосполучення Uh uh	22
Буква W w	23
Буква G g	23
Буква B b	25
Буква K k	25
Буква P p	26

Буквосполучення ng	27
Буквосполучення nk	28
Буква J j	29
Буквосполучення Ja ja	29
Буквосполучення Je je	30
Буквосполучення Jo jo	30
Буквосполучення Ju ju	31
Буквосполучення Aa aa	32
Буквосполучення ee	32
Буквосполучення oo	32
Буква C c	33
Буквосполучення ck	35
Буква B	35
Букви s, ss	36
Буквосполучення Sch sch	38
Буквосполучення Tsch tsch	39
Буквосполучення Sp sp	40
Буквосполучення St st	41
Буква Ä ä	43
Буквосполучення Äu äu	44
Буквосполучення Eu eu	45
Буква Ö ö	46
Буква Ü ü	47
Буквосполучення Ch ch	48
Буква V v	51
Буква Z z	52
Буквосполучення tz	53
Буквосполучення tion	54

Буква Q q	55
Буква X x	56
Буквосоєднання chs	57
Буква Y y	58
Буквосоєднання Ph ph	60
Буквосоєднання Pf pf	61
Буквосоєднання Th th	62
Буквосоєднання Rh rh	63
Буквосоєднання ai, ay, ey	64
Особливості вимови деяких звуків в німецьких та запозичених словах	66
Німецький алфавіт	74

Використана література:

1. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme!: самовчитель німецької мови (у двох томах) / Н.Ф. Бориско. - Т.1. – Київ: ТОВ "ВП Логос-М", 2017. – 480 с.
2. Корольова М.Р. Німецька мова: підручник. / М.Р. Корольова, Е.І. Лисенко, В.Ю. Залевська. – К.: Вища школа, 1992. – 303 с.

Петренко М.О. Німецька для початківців: навч. посіб. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. 79 с.

Підписано до друку _____ Формат 60X84 1/16. Папір друк №2. Друк офсетний. Умовн. друк. 3,29.

Тираж ___ прим. Зам. № _____

© Видруковано в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 8

Редакційно-видавничий відділ університету